

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3492/2019
26.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душан Милетић, адвокат из ..., против туженог Оператора дистрибутивног система ЕПС Дистрибуција д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Немања Вилчек, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1595/19 од 10.04.2019. године, у седници одржаној 26.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1595/19 од 10.04.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници П 276/18 од 27.11.2018. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете поводом догађаја од 29.06.2010. године исплати и то: на име претрпљених физичких болова 150.000,00 динара, на име претрпљеног страха 100.000,00 динара и на име умањења животне активности 200.000,00 динара, све са законском затезном каматом на појединачне новчане износе почев од 27.11.2018. године до исплате, док је захтев тужиоца којим је тражио да на досуђене појединачне новчане износе тужени плати законску затезну камату почев од 06.02.2013. године као дана подношења тужбе до коначне исплате одбијен је као неоснован. Ставом другим изреке, захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде нематеријалне штете плати на име претрпљених физичких болова преко досуђеног до траженог износа од 200.000,00 динара, на име претрпљеног страха преко досуђеног до траженог износа 150.000,00 динара и на име умањења животне активности преко досуђеног до траженог износа од 450.000,00 динара, са законском затезном каматом од 06.02.2013. године до коначне исплате, одбијен је. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име материјалне штете за трошкове лечења и изгубљене зараде исплати 200.000,00 динара, са законском затезном каматом од 06.02.2013. године до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је, као неоснован предлог тужиоца да се ослободи од плаћања таксе на тужбу и пресуду. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 96.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, док је захтев тужиоца преко досуђеног до траженог износа од 519.510,00 динара, са

законском затезном каматом почев од 27.11.2018. године до исплате, одбијен. Ставом шестим изреке, захтев туженог да се тужилац обавезе да му накнади трошкове поступка у износу од 193.925,00 динара, одбијен је.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1595/19 од 10.04.2019. године, жалба тужиоца је делимично усвојена, делимично одбијена, а жалба туженог одбијена и првостепена пресуда у одбијајућем делу захтева за накнаду нематеријалне штете и одлука о трошковима поступка преиначена, тако што је обавезан тужени да тужиоцу плати на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове поред досуђеног износа од 150.000,00 динара још 50.000,00 динара, укупно 200.000,00 динара, за претрпљени страх поред досуђеног износа од 100.000,00 динара још 50.000,00 динара, укупно 150.000,00 динара, за душевне болове због умањења животне активности поред досуђеног износа од 200.000,00 динара још 250.000,00 динара, укупно 450.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 27.11.2018. године до исплате и на име трошкова поступка поред досуђеног износа од 96.000,00 динара још 164.225,00 динара, укупно 260.225,00 динара, са каматом од извршности до исплате, док је у преосталом, побијаном делу потврђена, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова жалбеног поступка плати 12.000,00 динара, а одбијен захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, 29.06.2010. године дошло је до пуцања алуминујмске челичне жице промера 25 мм² на далеководном стубу 10 кв вода који пролази из трафо станице 110/35/10 кв ... и напаја трафо станицу 10/04 кв ..., која је једним делом пала у парцелу тужиоцевог оца – малињак, преко малина, а други делом на земљу изнад засада. У том моменту, тада малолетни тужилац (рођен године) био је у малинама, није био у директном додиру са палим проводником, већ се налазио на један метар од жице, због чега је био у напонском левку, тако да је преко „напона корака“ доживео струјни удар. Отац је тужиоца затекао на земљи, тужилац је након тога устао и померио се око четири метра од пале жице, након чега му је отац указао помоћ, а затим позвао и обавестио туженог о догађају. Током ноћи тужилац је осетио јак бол у пределу главе, груди и ногу, што се понављало у току целог наредног дана, због чега је затражио медицинску помоћ у Дому здравља у ..., одакле је превезен у Медицински центар у Лозницу, где је прегледан од стране неуролога 02.07.2010. године, који је у свом извештају навео да је три дана пре тога тужилац доживео струјни удар и да се следећег дана жали на континуиране главобоље. Контролни преглед неуролога је обављен 06.07.2010. године, када је констатовано постојање вишеструких сметњи и предложено додатно испитивање ЕЕГ и магнетна резонанца главе. Тужилац је лечење и испитивање наставио у Институту за мајку и дете у Београду, где је хоспитализован 09.07.2010. године, а у лекарском извештају наведено је да је примљен на испитивање због струјног удара који се догодио 29.06.2010. године. Тужиоцу је

09.07.2010. године постављена дијагноза: стање после струјног удара. Након што је тужиочев отац приметио да је тужилац постао забораван, да се често жали на главобољу и трњење у ногама урађена су допунска испитивања и закључено да нема неуролошких испада, али да је психички успорен и да има смањен ментални капацитет, тако да је предложен даљи третман код психолога. Тужилац је био на болничком лечењу у периоду од 27.12. до 30.12.2010. године и од 19.05. до 24.05.2011. године. Код тужиоца су основни симптоми биле учестале главобоље, кризе свести и успорен психомоторни развој. Урађена су сва неопходна допунска испитивања и закључено је да нема трајних оштећења на централном нервном систему и да губици свести нису епилептичне природе. Након болничког лечења, тужилац је наставио са амбулантним лечењем и контролама у истој установи. У извештајима неуролога и психолога констатовано је да код тужиоца постоје неуролошке манифестације у виду поремећаја координације покрета и слабост интелектуалних способности са потешкоћама у памћењу, упамћивању, схватању и расуђивању, недовољно развијеном апстрактном мишљењу. Према извештају Института за мајку и дете од 25.01.2011. године, где се тужилац налазио на дужем временском испитивању и контролама због главобоље, заборавности и нестабилног хода, испитивањем нису нађене органске промене, а изнет је став да струја високог напона може да изазове функционалне поремећаје које има тужилац након критичног догађаја од 29.06.2010. године. Као последица струјног удара код тужиоца је наступило трајно умањење животне активности од 20%, тужилац је трпео физичке болове јаког интензитета два сата, бол средњег интензитета у поновљеним интервалима, у ефективном трајању око два месеца и у слабом око шест месеци, док је трпео секундарни страх јаког интензитета 24 часа, у средњем ефективно током три месеца и у слабом током годину дана, с тим да се повремене епизоде страха могу провоцирати и мањим телесним сметњама и сада, практично до потпуног емотивног сазревања. У здравственом картону тужиоца не постоје подаци о обољењу тужиоца које би имало везе са садашњим стањем и функционалним поремећајима, тако да су тегобе настале тек након преживљеног струјног удара.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право, члан 173. и 174. Закона о облигационим односима, и правилно су закључили да је тужени одговоран за штету коју је тужилац претрпео када је 29.06.2010. године пукла алуминијумска челична жица на далеководном стубу туженог, која је једним делом пала у парцелу тужиоцевог оца – малињак, преко малина, а другим делом на земљу изнад засада у време када се тужилац налазио у малинама. Досуђена висина накнаде нематеријалне штете од 200.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, 150.000,00 динара на име претрпљеног страха и 450.000,00 динара на име умањења животне активности правилно је утврђена применом члана 200. Закона о облигационим односима.

Чланом 173. Закона о облигационим односима прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. Чланом 174. истог закона прописано је да за штету од опасних ствари одговарају њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њоме бави.

Из цитираних одредби Закона о облигационим односима следи да је законом утврђена претпоставка узрочности, тако да се сматра да штета потиче од опасне ствари односно опасне делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. То значи да се по начелу узрочности или објективне одговорности одговара за штету без

обзира на кривицу, па оштећени не мора доказивати да је штетник крив за штету, већ је довољно да се докаже да претрпљена штета потиче од опасне делатности, односно опасне ствари. Код утврђеног да је 29.06.2010. године пукла алуминујмска челична жица на далеководном стубу, која је једним делом пала у парцелу тужиоцевог оца – малињак, преко малина, а другим делом на земљу изнад засада у време када се тужилац налазио у малинама, услед чега је тужилац доживео струјни удар и у вези чега је тужилац претрео нематеријалну штету, то је правилан закључак нижестепених судова да постоји обавеза туженог да тужиоцу накнади насталу штету, јер је узрок штете опасна ствар, односно опасна делатност, с обзиром да се тужени бави преносом и испоруком електричне енергије, са којих разлога је тужени објективно одговоран за накнаду исте.

С обзиром да је утврђено да је тужилац као последицу струјног удара претрео нематеријалну штету, то је правилан закључак нижестепених судова да тужилац има право на накнаду исте. Супротно наводима ревизије, другостепени суд је приликом одмеравања висине правичне новчане накнаде за претрпљене видове нематеријалне штете (страх, физичке болове и душевне болове због умањења животне активности), водио рачуна о значају повређеног добра и циљу коме накнада служи, имајући у виду године живота тужиоца и све критеријуме сагласно члану 200. Закона о облигационим односима, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Наводима ревизије се указује да не постоји узрочно последична веза између настале штете и струјног удара и да то произлази из налаза и мишљења судског вештака електроструке. По оцени Врховног касационог суда наводи су неосновани, јер налаз и мишљење судског вештака електроструке у овом случају није меродаван, с обзиром да се ради о судском вештаку електроструке, али ни овај судски вештак није искључио могућност струјног удара. За закључак о постојању узрочно последичне везе између струјног удара и настале штете меродаван је налаз и мишљење судског вештака медицинске струке, који је управо имајући у виду настале последице и закључио да су исте последица струјног удара имајући у виду и медицинску документацију, а осим тога у здравственом картону тужиоца не постоје подаци о обољењу тужиоца које би имало везе са садашњим стањем и функционалним поремећајима, па је и са тих разлога правилно закључено да су тегобе настале тек након преживљеног струјног удара и да су у вези са струјним ударом.

Тужени у ревизији истиче примедбе на налаз и мишљење судског вештака медицинске струке, на који начин се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и ставља примедба на оцену доказа, због чега се ревизија не може изјавити на основу члана 407. став 2. ЗПП.

Са напред наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић